

Olympijská charta – výňatky

Mezinárodní olympijský výbor / MOV/ : založen 23. 6. 1894 v Paříži

Právní postavení: MOV je nezisková mezinárodní nevládní organizace ve formě sdružení, mající postavení právnické osoby s časově neomezenou působností. Sídlo MOV je v Lausanne ve Švýcarsku

Členství : MOV vybírá sám své členy volbou osob, jež považuje za kvalifikované, jež hovoří jazykem francouzským nebo anglickým, jsou státními příslušníky zemí, kde je uznán NOV. Za jednu zemi je jediný člen, s výjimkou zemí největších, kde je olympijské hnutí rozšířeno a těch, v nichž se konaly OH. Maximálně však mohou být 2 členové z jedné země. Členové MOV však nejsou delegáty svých zemí, ne každý Národní olympijský výbor /NOV/ má zastoupení v MOV.

V současnosti je maximální počet členů MOV : **115**

Z toho je **70** individuálních členů a **45** zástupců /sportovců 15, MSF 15, NOV 15/

Nově byl v r. 1999 zaveden **8** letý mandát s možností další volby, snížení věkové hranice nových člen. MOV na 70 let.

Předseda : MOV volí předsedu ze svého středu tajnou volbou na období **4 let**, s možností další volby

Místopředsedové : volba 4 místopředsedů na období 4 let

Exekutiva : tvoří ji - předseda, 4 místopředsedové a 11 dalších členů MOV. Schází se na svých schůzích, které svolává předseda. Exekutiva pořádá schůze s Mezinárodními sportovními federacemi / MSF / a dále také s NOV, nejméně 1x za 1 rok.

Zasedání MOV : alespoň 1x do roka, kromě mimořádných zasedání, které svolává předseda MOV

Kongres : svolává jej MOV, stanoví místo a datum konání. Kongres tvoří členové MOV, čestní členové MOV, dále pak delegáti MSF a NOV, představitelé jiných organizací, které MOV pozval.

Uspořádání a organizace OH:

Doba konání : roční doba není stanovena, navrhuje ji Organizační výbor her po schválení MOV

Výběr města : tajnou volbou MOV na zasedání v zemi, jejichž žádné město nekandiduje na pořadatelsství OH. Město konání OH musí být zvoleno nejméně **6 let** napřed.

Organizační výbor OH :

je to výkonný orgán pro přípravu a konání her. Je povinen zařadit do programu OH všechny olympijské sporty a může 2 sporty jako ukázkové. Průběh vlastních olympijských soutěží v každém sportu je záležitostí a řídí jej příslušné Mezinárodní sportovní federace / MSF /.

Přehled dosavadních předsedů MOV:

1/ Dimitrios VIKÉLAS	/Řecko	1835- 1908 /	funkční období 1896 – 1900
2/ Pierre de COUBERTIN	/ Francie	1863- 1937 /	funkční období 1900 - 1925
3/ Henri BAILLET-LATOUR	/ Belgie	1876- 1942 /	funkční období 1925 - 1942
4/ J.Siegfried EDSTRÖM	/ Švédsko	1870- 1964 /	funkční období 1945 – 1952

5/ Avery BRUNDAGE	/ USA	1887- 1975 /	funkční období 1952 - 1972
6/ Lord Michael KILLANIN	/ Irsko	1914- 1999 /	funkční období 1972 - 1980
7/ Juan Antonio SAMARANCH	/ Španělsko nar. 1920 /		funkční období 1980 - 2001
8/ Jacques ROGGE	/ Belgie	nar. 1942 /	funkční období 2001 dosud

Národní olympijské výbory / NOV /

Poslání : jsou zakládány dle zásad Olympijské charty a MOV. Mají bdít nad rozvojem a ochranou olympijského hnutí a sportu. Mají oprávnění zajišťovat reprezentaci svých zemí na OH a na jiných sportovních akcích, které jsou pod patronací MOV.

Autonomie NOV : má odolávat všem tlakům, ať již politického, náboženského či ekonomického charakteru. Může spolupracovat se soukromými či vládními organizacemi pokud to neodporuje řádům MOV.

Složení NOV : - členové MOV daného státu jsou automaticky členy exekutivy NOV s hlasovacím právem
- národní sportovní federace / svazy / , pokud se jedná o olympijské sporty
- aktivní nebo bývalí sportovci, kteří se zúčastnili OH, ti se však musí vzdát členství nejpozději na konci třetí olympiády, která následuje po posledních OH, jichž se oni zúčastnili
- NOV může mít za členy národní sportovní federace / svazy / , uznávané MSF a MOV, jejichž sporty nejsou zařazeny do programu olympijských her

Název : musí odpovídat teritoriálním hranicím jeho působnosti

Česká republika – Český olympijský výbor / Č O V /

Vlajka a symboly : používané Národními olympijskými výbory musí být předloženy a schváleny MOV

Exekutiva : Výkonný výbor – má 15 členů. Předseda, 3 místopředsedové a dalších 11 členů / včetně J. Železného jako člena MOV /

Plénium ČOV : celkem má 94 členů – v současnosti je zde 38 sportovních svazů olympijských sportů a 27 přidružených svazů, zástupci dalších organizací

Sekretariát : generální sekretář + 11 pracovníků sekretariátu

Dosavadní předsedové Českého (Československého) olympijského výboru: vznikl 18. 5. 1899

1/ Jiří Stanislav GUTH - JARKOVSKÝ	/ učitel /	funkční období 1899 – 1929
2/ Josef GRUSS	/ lékař /	funkční období 1929 - 1951
3/ Vilém MUCHA	/ věrný druh K.Gottwalda /	funkční období 1951 – 1955
4/ Václav PLESKOT	/ bankéř, posléze šéf Čedoku/	funkční období 1955 - 1958
5/ František VODSLOŇ	/ komunista, pak chartista/	funkční období 1958 - 1967
6/ Emanuel BOSÁK	/ profesor na FTVS UK Praha/	funkční období 1967 – 1970
7/ Richard NEJEZCHLEB	/ jediný Slovák v čele ČSOV/	funkční období 1970 - 1972

8/ Antonín HIML	/ normalizátor sportu /	funkční období	1972 - 1988
9/ Jindřich POLEDNÍK	/ člen ÚV KSČ, proti dopingů /	funkční období	1988 - 1989
10/ Věra ČÁSLAVSKÁ	/ sedminásobná olymp.vítězka /	funkční období	1989 - 1996
11/ Milan JIRÁSEK	/ lékař, /	funkční období	1996 dosud

Zastoupení Československa a následné České republiky v MOV –

1/ Jiří Guth . Jarkovský	-	člen MOV v letech	1896 – 1943	/ 1919-23 jako gen.sekr. MOV/ / 1921-24 člen výkon.výboru /
2/ Josef Gruss	-	člen MOV v letech	1946 – 1965	
3/ František Kroutil	-	člen MOV v letech	1965 - 1981	
4/ Vladimír Černušák / Slovák/	-	člen MOV v letech	1981 - 1993	dále zastupuje SR
5/ Věra Čáslavská	-	člen MOV v letech	1995 - 2001	
6/ Jan Železný	-	člen MOV v letech	1999 - 2001 a dále 2004	dosud

Zasedání MOV - Kongresy v Praze :

VIII. Kongres MOV v Praze 1925, 79. zasedání MOV v Praze 1977, 115. zasedání MOV v Praze 2003

OLYMPIJSKÉ HRY / OH / : vrcholové mezinárodní sportovní soutěže pořádané jako novodobé olympijské hry od roku 1896 každý čtvrtý rok / kromě válečných let 1916, 1940, 1944 /, střídavě v různých částech a městech světa a navazující na olympijské hry antické.

Olympijské hry se rozumí jednak letní hry, podle „Olympijské charty“ hry olympiády, jednak zimní olympijské hry / ZOH /. Hry olympiády se číslují od roku 1896 průběžně, i když se neuskutečnily. Zimní olympijské hry / od r. 1924 / se počítají a číslují pouze ty, které se uskutečnily. Podle charty jsou OH soutěžemi mezi jednotlivci a družstvy, nikoliv soutěže mezi státy. I když se vedou statistiky o počtu získaných medailí a bodů získaných za umístění do 6. místa, jako bodování národů. LOH mohou trvat maximálně **16 dní**, ZOH pak maximálně **12 dní**. Poprvé jako samostatné ZOH se konaly r. 1924 v Chamonix / Francie /, kde MOV uznal zpětně na kongresu v Praze r. 1925 týden zimních sportů jako 1. ZOH. Až do roku 1992 se konaly LOH a ZOH v témže roce. Ale od r. 1994 se upravuje čtyřletý cyklus ZOH do mezidobí mezi konáním LOH. Číslují se pouze ty ZOH, které se konaly. Do r. 1920 byly některé zimní sporty / krasobruslení, hokej / součástí programu olympijských her. Součástí programu her 1912–48 byly také umělecké soutěže, za které se udělovaly medaile. Olympijské hry v r. 1900 v Paříži a r. 1904 v Los Angeles byly součástí „světové výstavy“, program a doba konání byly velmi zdoluhavé a o hry samotné nebyl takový zájem. Proto se následně od r. 1908 v Londýně hry osamostatňují.

OLYMPIJSKÉ SYMBOLY :

Jsou nedílnou součástí olympismu. Hlavní a nejvyšší symbol je pět vzájemně propojených kruhů. Zleva – doprava nahoře : modrý – Evropa, černý – Afrika, červený – Amerika. Dolní řada : žlutý – Asie, zelený – Austrálie. Vzájemné vazby pěti kruhů znamenají propojení pěti kontinentů – symbolizují svět spojený olympijskou myšlenkou.

Olympijská vlajka : na bílém podkladě ve středu umístěný olympijský symbol pěti kruhů. Vlajku schválil kongres v r. 1914, poprvé se na OH objevila v r. 1920 v Antverpách. Originál vlajky je uložen v sídle MOV v Laussane. Na LOH se vyvěšuje vlajka věnovaná starostou Antverp v r. 1920. a na ZOH věnovaná starostou Osla v r. 1952. Vlajka se vyvěšuje v den slavnostního zahájení OH a je stažena v den ukončení OH. Předává se starostovi města, které pořádá příští olympijské hry.

Olympijské heslo : „ CITIUS, ALTIUS, FORTIUS „ v překladu „ Rychleji, výše, silněji“
Autorem je francouz R. P. DIDON

Olympijský oheň, pochodeň, štafeta : zapaluje se při slavnostním ceremoniálu v Olympii slunečními paprsky a poté je přenášén do místa konání olympijských her. Zapálení ohně je součástí slavnostního ceremoniálu. Poprvé hořel olympijský oheň na OH v Amsterdamu v r. 1928. Přenášení ohně v podobě **Olympijské pochodně** se uskutečňuje jako **Olympijská štafeta**. Poprvé se uskutečňuje na OH v r. 1936 v Berlíně. / autor Carl Diem – německý sportovní funkcionář / . Trasa štafety je z Olympie do místa konání olympijských her.

Olympijská hymna : autorem je řecký Spiros Samaras – kantáta pro OH v r. 1896, jako oficiální hymna schválena MOV v roce 1958.

Olympijská přísaha : slavnostní slib, který skládají jednak závodníci / poprvé 1920 Antverpy/ a také rozhodčí / poprvé 1972 Mnichov /, vždy závodník a rozhodčí pořádající země.

Olympijský emblém : spojení olympijských kruhů s dalšími prvky, jako například státními vlajkami – využití u Národních olympijských výborů. Komerční využití olympijských emblémů je možné, musí však respektovat příslušné články Olympijské charty. Každé hry mají svůj vlastní a marketingově chráněný olympijský emblém.

Ekecheiria : všeobecný mír, traduje se již od vzniku antických her a znamená „ Ruce pryč od zbraní a zákaz válek a konfliktů v době konání her „.

